

G CONSELLERIA
O HISENDA I RELACIONS
I EXTERIORS
B JUNTA CONSULTIVA
/ CONTRACTACIÓ
ADMINISTRATIVA

Acord de la Comissió Permanent de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de 26 de març de 2021

Informe sobre l'estructura de costos pel contracte de concessió del servei d'abastament d'aigua potable, sanejament i drenatge en el TM de Lluçmajor

Atesa la sol·licitud d'informe preceptiu d'Ajuntament de Lluçmajor, d'acord amb el que estableix el Reial decret 55/2017, de 3 de febrer, pel qual es desplega la Llei 2/2015, de 30 de març, de desindexació de l'economia espanyola, sobre l'estructura de costos del contracte de concessió del servei d'abastament d'aigua potable, sanejament i drenatge en el TM de Lluçmajor, la Comissió Permanent de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa, en sessió de 26 de març de 2021, ha adoptat el següent Acord:

Antecedents

El Reial decret 55/2017, de 3 de febrer, pel qual es desplega la Llei 2/2015, de 30 de març, de desindexació de l'economia espanyola, disposa en l'article 9.7, en relació amb la revisió de preus dels contractes del sector públic distints dels d'obres i dels de subministraments de fabricació d'armament i equipament de les administracions públiques:

- Per als contractes amb un preu igual o superior a cinc milions d'euros, l'òrgan de contractació ha d'incloure a l'expedient de contractació un informe preceptiu valoratiu de l'estructura de costos, emès pel Comitè Superior de Preus de Contractes de l'Estat. A aquests efectes, l'òrgan de contractació ha de:
- Sol·licitar a cinc operadors econòmics del sector la remissió de la seva estructura de costos.
 - Elaborar una proposta d'estructura de costos de l'activitat. Per a això ha d'utilitzar, sempre que sigui possible, la informació de les respostes que rebí dels operadors econòmics que esmenta la lletra anterior.
 - Sotmetre la seva proposta d'estructura de costos a un tràmit d'informació pública

per un termini de 20 dies. En cas que es presentin al·legacions en el tràmit esmentat, l'òrgan de contractació n'ha de valorar l'acceptació o el rebuig de manera motivada en la memòria.

En el cas dels contractes de concessió d'obra pública, l'òrgan de contractació pot optar per incloure aquest tràmit d'informació com a part del que preveu l'apartat 3 de l'article 128 del text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre.

d) Remetre la seva proposta d'estructura de costos al Comitè Superior de Preus de Contractes de l'Estat.

El Comitè Superior de Preus de Contractes de l'Estat ha d'evacuar l'informe preceptiu en un termini no superior a vint dies, a comptar de l'endemà de la recepció de la proposta d'estructura de costos que esmenta la lletra d) anterior. En cas que el Comitè consideri que la informació remesa no és suficient o requereixi algun aclariment, pot sol·licitar a l'òrgan proponent informació addicional. Aquest requeriment suspèn el termini d'evacuació de l'informe mentre no hi hagi resposta de l'òrgan de contractació.

En el cas de les comunitats autònomes i de les entitats locals, així com dels organismes i les entitats que en depenen, aquest informe es pot sol·licitar a l'òrgan autonòmic consultiu en matèria de contractació pública, si n'hi ha. En cas contrari, s'ha de sol·licitar al Comitè Superior de Preus de Contractes de l'Estat.

Fets

El 16 de novembre de 2020 ha tingut entrada a la Junta Consultiva de Contractació Administrativa una sol·licitud de l'Ajuntament de Lluçmajor relativa a l'emissió de l'informe a què es refereix la lletra d) de l'article 9.7 esmentat.

Juntament amb la sol·licitud s'adjunta la proposta d'estructura de costos pel contracte de concessió del servei d'abastament d'aigua potable, sanejament i drenatge en el TM de Lluçmajor, a més de documentació addicional.

La proposta presentava algunes deficiències importants, tals com incloure entre els costos revisables alguns elements que el Reial decret 55/2017 defineix explícitament com a no revisables. A més, no quedava prou justificada la durada del contracte d'acord amb els resultats de l'operació matemàtica que estableix el període de recuperació de la inversió a l'article 10 del RD 55/2017, i mancava l'explicació del contingut de l'inventari de les inversions a dur a terme, així com alguna documentació bàsica per poder dur a terme l'estudi de comprovació

necessari per poder emetre l'informe preceptiu sobre l'estructura de costos proposada. Per altra banda, la fórmula de revisió de preus feia referència, per cada any, als preus ja revisats de l'any anterior, quan la revisió, en el termes en que es proposa la fórmula, s'ha de dur a terme respecte als preus de l'any inicial del contracte.

El 2 de desembre es va requerir l'Ajuntament que aportàs la documentació següent:

1. Documents de sol·licitud d'informe d'estructura de costos a cinc operadors econòmics.
2. Justificant d'exposició pública de l'estructura de costos proposada atès el que preveu l'article 9.7 c) del RD 55/2017.
3. Inventari de la inversió en maquinària.
4. Revisió de la ponderació dels elements que formen part de l'estructura de costos proposada i dels elements no revisables.
5. Revisió de la fórmula proposada d'acord amb l'estructura de costos estimada, en la qual es recomana incloure paràmetres que incentivin l'eficiència del contractista pel que fa a l'any de referència de la revisió de preus.
6. Memòria de l'expedient de contractació i propostes de Plec de clàusules administratives particulars i de prescripcions tècniques.
7. Justificació del termini de durada del contracte.

El 18 de desembre de 2020 l'Ajuntament va contestar al requeriment i va adjuntar part de la documentació sol·licitada.

El 18 de gener de 2021, atès que es plantejaven algunes discrepàncies respecte als requeriments de l'escrit de 2 de desembre, es va considerar oportú per part de la Junta Consultiva trametre un nou escrit amb la intenció d'aclarir els apartats següents:

[...]

3. ***Inversió en maquinària.***

Atès que, com heu indicat al vostre escrit en resposta al requeriment esmentat, no es tracta de maquinària sinó d'inversions en infraestructura, heu de presentar una relació d'aquestes inversions.

4. ***Ponderació dels elements que formen part de l'estructura de costos proposada.***

Podem entendre que “costos generals o d’estructura”, són aquells que no estan relacionats directament amb l’activitat, dels quals un clar exemple són les assegurances, alarmes o auditoria.

Per tant, encara que les despeses que identifiqueu de forma individual com “Administrativos y varios” poden suposar un volum important, no son costos revisables. Així ho preveu l’article 7.3 del RD 55/2017, que textualment diu:

“Les revisions periòdiques i predeterminades no han d’incloure les variacions dels costos financers, les amortitzacions, les despeses generals o d’estructura ni el benefici industrial. Les revisions periòdiques i predeterminades poden incloure, amb els límits que estableix aquest Reial decret, els costos de mà d’obra sempre que siguin un cost significatiu, sense perjudici del que preveu l’apartat 4 de l’article 8.”

Cal indicar que estau incloent a la llista “Administrativos y varios” presentada els costos financers, els quals estan indicats explícitament com a no revisables.

Per altra banda, l’article 7.4 estableix:

“Cada component de cost inclòs en la fórmula de revisió periòdica i predeterminada ha de ser aproximat per un preu individual o índex específic de preus, que ha de tenir la màxima desagregació possible als efectes de reflectir de manera precisa l’evolució del component esmentat. Els índexs específics no han d’incorporar, en la mesura que sigui possible, elements aliens al cost que es pretén reflectir. Els índexs utilitzats han d’estar disponibles al públic i no han de ser modificables unilateralment per l’operador econòmic al qual siguin aplicables.”

En aquest sentit, no es poden establir en un sol element costos tan heterogenis com alarmes, assessories, impostos o taxes o assegurances, per esmentar alguns de la llista que heu presentat.

Per tant, heu de revisar la inclusió d’aquests costos a la fórmula de revisió de preus tenint en compte les consideracions anteriors.

7. Justificació del termini de durada del contracte.

L’article 10 del RD 55/2017 estableix:

“S’entén per període de recuperació de la inversió del contracte aquell en què previsiblement es puguin recuperar les inversions fetes per a l’execució correcta de les obligacions que preveu el contracte, incloses les exigències de qualitat i preu per als usuaris, si s’escau, i es permeti al contractista l’obtenció d’un benefici sobre el capital invertit en condicions normals d’explotació.”

L’article esmentat indica la forma en que s’ha de calcular el termini de la recuperació de la inversió, mitjançant l’actualització del flux de caixa, i inclou dins aquest el benefici sobre el capital invertit.

Per tant, s’ha d’incloure el benefici esmentat previst per cadascun dels exercicis, per tal de calcular correctament el període de recuperació de la inversió i, en conseqüència, justificar la durada del contracte.

El 10 de març de 2021 va tenir entrada la documentació i les correccions sol·licitades, necessaris per emetre l’informe preceptiu al que fa referència l’article 9.7 del RD 55/2017. S’ha de dir que, l’Ajuntament havia tramés aquesta documentació a principis de febrer, si bé per problemes tècnics aliens a la Junta no la varem rebre fins el mes de març.

Consideracions jurídiques

1. L’apartat d de l’article 9.7 del Reial decret 55/2017 assenyala que a les comunitats autònomes aquest informe preceptiu pot ser sol·licitat a l’òrgan consultiu en matèria de contractació, si existís.
2. A la Comunitat Autònoma de les Illes Balears l’òrgan consultiu esmentat és la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
3. D’acord amb el que preveu l’article 9.2 del Reial decret 55/2017, és procedent la revisió periòdica i predeterminada dels preus continguts en els contractes del sector públic quan el període de recuperació de la inversió del contracte sigui igual o superior a 5 anys.

Consideracions tècniques i econòmiques

L’Ajuntament de Lluçmajor ha aportat la informació i la documentació necessàries per emetre l’informe preceptiu corresponent.

S’ha completat la documentació amb tota la documentació sol·licitada i les correccions proposades als 2 requeriments remesos per aquesta Junta Consultiva.

La fórmula de revisió de preus es basa en índexs adequats pels components que formen part de l'equació polinòmica que es detalla a continuació:

$$K_t = P \times I_p + MA \times I_{ma} + CA \times I_{ca} + E \times I_e + Y$$

On: (copiat literalment)

P: coeficiente de ponderación del coste de personal, en tanto por uno. Siendo aquí del 23,55%.

I_p: índice de precios de la mano de obra

Variación anual pactada para el salario base en el Convenio Colectivo Estatal de las industrias de captación, elevación, conducción, tratamiento, distribución, saneamiento y depuración de aguas potables y residuales, en el momento *t* de revisión. Si dicha variación fuera superior al incremento experimentado por la retribución del personal al servicio del sector público conforme a las Leyes de Presupuestos Generales del Estado, se tomará este último índice como referencia.

MA: coeficiente de ponderación de los gastos derivados de las labores de mantenimiento y conservación, en tanto por uno. Siendo aquí del 11,90%.

I_{ma}: índice de precios de mantenimiento

Media aritmética de las variaciones anuales, en el momento *t* de revisión, de los siguientes índices de precios publicados por el INE:

I_{tub} CNAE 2009 2221.- Fabricación de placas, hojas, tubos y perfiles de plástico.

I_{vyg} CNAE 2009 2814.- Fabricación de otra grifería y válvulas.

I_{rm} CNAE 2009 331.- Reparación de productos metálicos, maquinaria y equipo.

I_c CNAE 2009 236.- Fabricación de elementos de hormigón, cemento y yeso.

CA: Coeficiente de ponderación de los gastos derivados de la compra de agua en alta. En tanto por uno. Siendo aquí del 1,08%

I_{ca}: variación del precio unitario de la compra de agua en alta (€/m³) en el momento *t* de revisión, de acuerdo con las tarifas publicadas por ABAQUA.

E: coeficiente de ponderación del coste de energía eléctrica, en tanto por uno. Siendo aquí del 10,17%.

I_e: índice de precios de la energía

Variación anual del índice de la "Producción, transporte y distribución de energía eléctrica" (publicado en el IPRI, sección D, división 351) en el momento *t* de revisión.

Y: Coeficiente de ponderación del conjunto de costes no revisables. Siendo aquí del 53,29%

Conclusions

1. L'import del contracte és superior a 5 milions d'euros, i, es donen els requisits per preveure la revisió periòdica i predeterminada de preus, que justifiquen l'emissió d'aquest informe preceptiu per part de la Junta Consultiva de l'estructura de costos corresponent al contracte de concessió del servei d'abastament d'aigua potable, sanejament i drenatge en el TM de Lluçmajor.
2. En l'informe econòmic presentat a aquesta Junta Consultiva s'ha justificat el període de recuperació de la inversió en els termes de l'article 10 del Reial decret 55/2017.
3. S'han analitzat els components de la fórmula polinòmica, i s'ha comprovat que responen a l'estructura de costos proposada i d'acord amb els criteris de l'informe econòmic del contracte.
4. El resultat de l'informe preceptiu que ha d'emetre aquesta Junta Consultiva, en aplicació del que estableix l'article 9.7 d del Reial decret 55/2017, és FAVORABLE.

La secretaria de la
Junta Consultiva de Contractació Administrativa

M. Matilde Martínez Montero